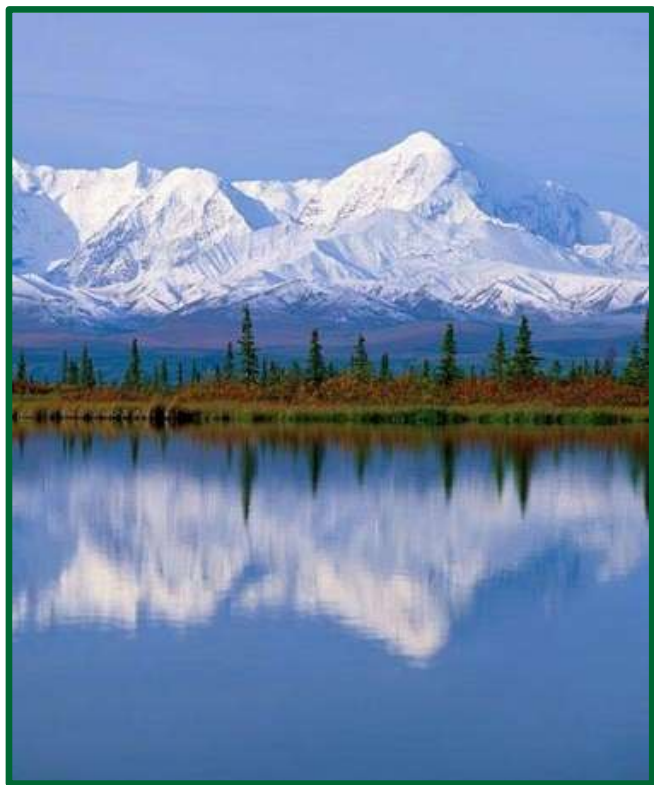

Novinky v horské a expediční medicině 2013

24. PELIKÁNŮV SEMINÁŘ

Kristina Höschlová
Vysoké Tatry, říjen 2013

Novinky v horské medicíně 2013

NAMME – Varese 19/4/2013

- Traumatologie v náročném terénu (F.Elsensohn, B.Dürerrer)
- Omrzliny (E.Cauchy) + kasuistika (Mt.Blanc 2010)
- Hypotermie (H.Brugger)

Notfall + Rettungsmedizin“ - S.Hungerer:

- Akcidentální hypotermie-2 kasuistiky

Mountain Medicine Master Course, Varese

- P.Hackett, M.Maggiorini: HACE, HAPE
-

2nd International Congress

New Advances in Mountain Medicine and Emergency

HONORARY PRESIDENT:
RENZO DIONIGI

PRESIDENT:
HERMANN BRUGGER

DIRECTOR:
LUIGI FESTI

in collaboration with

EURAC
research
INSTITUTE OF MOUNTAIN
EMERGENCY MEDICINE

photo by Francesca Agosta Tèpress Ag. Fotografica (Tris Rotondo 2012 – CAS Ticino)

Varese – 19 April 2013 – Atahotel – Via F. Albani, 73 – Varese, Italy

Traumatologie v obtížném terénu

F.Elsensohn, B.Dürrer

■ Priority: ZÁCHRANA = TRANSPORT

1. Analgosedace

2. Evakuace

3. ETI, i.v., atd.

Traumatologie v obtížném terénu (Elsensohn)

Kasuistika:

- Žena, 45 let, poraněna spadlým kamenem.
- 3300 m n.m., záchrana ve visu.
- Stp.: GCS 3, tk 80 syst., SpO₂ 80%, °t 33°C.
- Nestabilní hrudník, susp.fr.pánve a C-páteře, subtotální amputace LDK.
- fixace krčním límcem, analgosedace (fent.+Dorm.), i.v. bolus 250 ml hypertonického roztoku
- Evakuace. ETI a hrudní drenáž až na příjmu.
- Outcome: uzdravení bez deficitu

Traumatologie v obtížném terénu (Elsensohn, Dürrer)

3 režimy záchrany traumatu v obtížném terénu

- **LOAD AND GO**
- **TREAT AND RUN**
- **STAY AND PLAY**

Traumatologie v obtížném terénu (Elsensohn, Dürrer)

- *Mozkolebeční poranění (MLP):*

„**Stay and play**“ – cíl 90-110 mmHg syst:
hypertonické/hyperosmotické roztoky

- *Krvácivé trauma bez MLP (fr.pánve/femuru):*

„**Treat and run**“ – fixace, i.v., analgesie, O₂. 90mmHg syst.

- *Nezastavitelné vnitřní krvácení (slezina, játra, velké cévy): TRANSPORT=ZÁCHRANA*

„**Load and go**“ - KPR za chodu. Tk 50-60 mmHg

Traumatologie v obtížném terénu (Elsensohn, Dürrer)

Trauma s významným krvácením:

- Symptomatické zvyšování krevního tlaku u krvácivých traumat zhoršuje prognosu
- „Odložená resuscitace“ (restrikce i.v.tekutin) u nezastavitelného vnitřního krvácení

Omrzliny – E.Cauchy

Klasifikace 2007

Stupeň	I.	II.	III.	IV.
Rozsah	Dist.článek – měkké tkáně	Dist.- med.článe k	Med.- prox.článe k	Metatars/ metakarp k
Citlivost	+	-	-	-
Puchýře	0	světlé	krvavé	krvavé
Riziko amputace	1%	31%	67%	100%

Omrzliny – E.Cauchy

Klasifikace 2013

Stupeň	I.	II.	III.	IV.
Rozsah	Dist.článek – měkké tkáně	Dist.- med.článe k	Med.- prox.článek	Metatars/ metakarp
Citlivost	+	-	-	-
Puchýře	0	světlé	krvavé	krvavé
Riziko amputace	0%	0%	30-80% HK 40-80% DK	100%

Omrzliny – E.Cauchy

Riziko amputace 2007 vs. 2013

Stupeň	I.	II.	III.	IV.
2007	1%	31%	67%	100%
2013	0%	0%	30-80% HK 40-80% DK	100%

Omrzliny – Léčba (E.Cauchy)

- **I.-II.** stupeň – Aspirin 250 mg
  - **III.** Aspirin+Iloprost 5-8 dní
  - Iloprost má cenu, je-li podán do 3 dní po úraze
  - **IV.** – Iloprost 8 dní + trombolýza (?)
-
- Odstranění puchýřů za 3 dny
  - Scintigrafie – 2. – 3. den

Omrzliny – Kasuistiky (E.Cauchy)

III.stupeň - Ilomedin

Omrzliny – Kasuistiky (E.Cauchy)

Yannick

- 78 kg
- 32.3°C
- 198/100 mmHg
- SF 72
- SpO2 98%
- EKG – fyz.nález

Bruno

- 68 kg
- 29°C
- 104/59 mmHg
- SF 68
- SpO2 99%
- EKG – J Osborn

Omrzliny – Kasuistiky (E.Cauchy)

Yannick
III.st.

Bruno
IV.st.

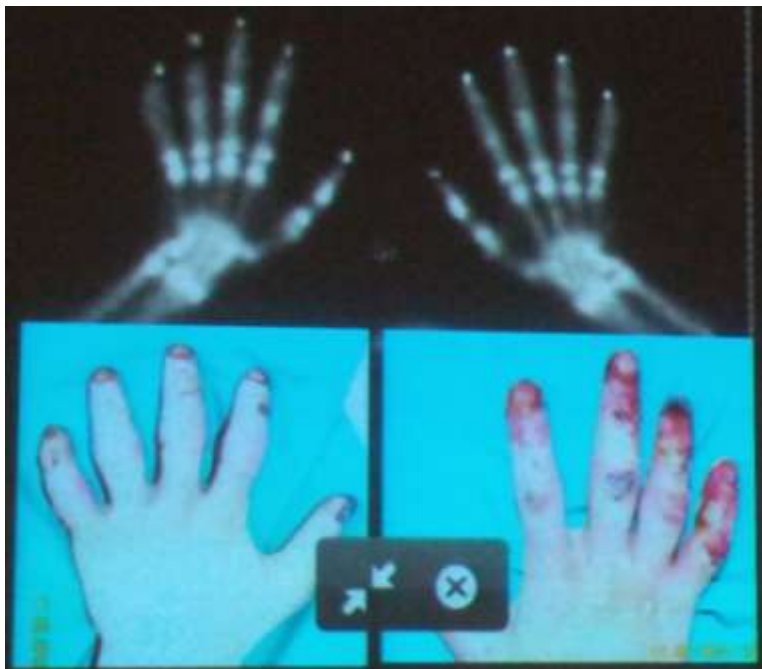
Omrzliny – Kasuistiky (E.Cauchy)

- 10h – rychlý ohřev (1h)
- 24h – Trombolysa (90 min.)
- Iloprost 5h infuse 5-8 dní (podán do 12h)
- ASA 250 mg 2x d
- Excise puchýřů 5. den

Omrzliny – Kasuistiky (E.Cauchy)

Yannick - III.st.

Bez deficitu

Bruno - IV.st.

70% amputace

Kasuistika – Mt.Blanc 2010

- 2 dny bivak v cca 4000 m n.m.
  - Evakuován do nemocnice v Sallanches
  - 125/58 mmHg, 82 puls, SpO₂ 98%, GCS 15, t°C 36,6
  - Omrzliny II.stupně HK/DK
-
- Rychlý ohřev, Aspégic 250 mg i.v.
  - Iloprost 3 dny – 4 h infuse
(n.ú.bolesti hlavy, křeče v břiše)

Kasuistika – Mt.Blanc 2010

ar-55

SCINTIGRAPHIE OSSEUSE

G - TARDIF D

Kasuistika – Mt.Blanc 2010

23 dní po úraze

Kasuistika – Mt.Blanc 2010

Hypotermie (H.Brugger)

Kasuistika (Blancher)

- Chatařka, 57 let. Částečně zasypána lavinou.
  - Na místě tt 27°C (epitympanicky)
  - Transport pěšky 2 h (přerušovaná masáž, ambuvak) + 3 hodiny sanitkou (Lucas a ETI)
  - V nemocnici 16,3°C, kalemie 4,88 mmol/l
  - 2 měsíce na JIP, 3 měsíce rehabilitace, přežití bez následků.
-

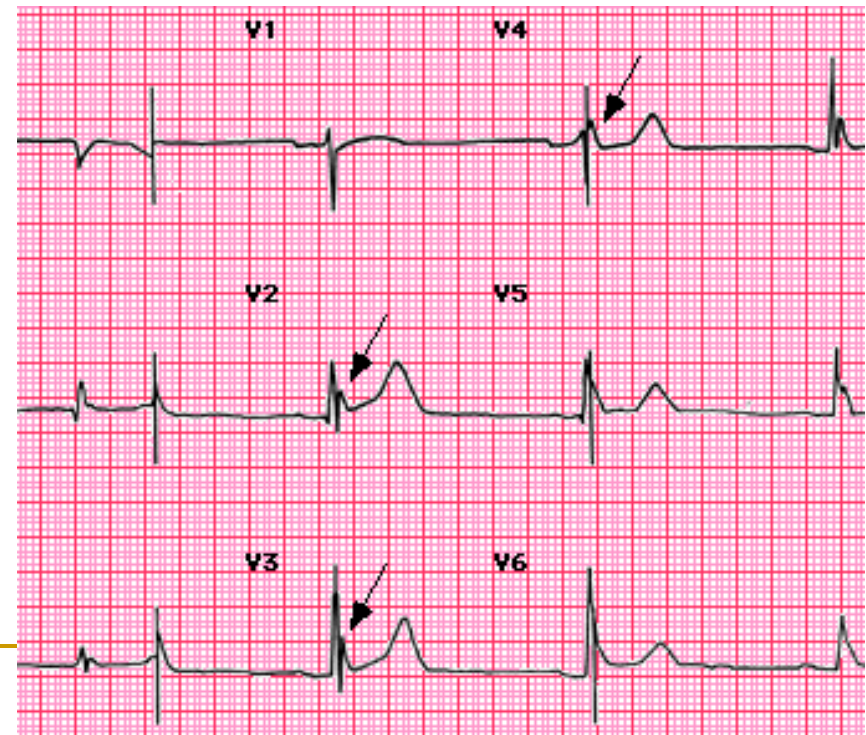
Hypotermie (H.Brugger)

- Záchrana v hypotermii má velmi **optimistickou prognosu**, **nejsou-li** přidružená **poranění** a **není-li** spojena s **hypoxií** (dušení v lavině)
-

Hypotermie (H.Brugger)

- Pokles využití O_2 : 6%/ $1^\circ C$ °t těl.jádra
- $28^\circ C \Rightarrow 50\%$ využití O_2 (O_2 uptake)
- Krvácení: $\uparrow 10-15\%$ / $\downarrow 1^\circ C$ (porucha koagulace)

- Osbornova vlna
  - průkazná pro acidosu,
nikoliv hypotermii

Hypotermie (H.Brugger)

- FORCED AIR blanket REWARMING
- aktivní neinvazivní ohřev– efektivita 3,4°C/1h.
(Již ne laváž tělesných dutin.)
- Ve všech případech hypotermie se stabilitou
životních funkcí.

Akcidentální hypotermie (S.Hungerer et al.)

Notfall Rettungsmedizin 2.2013

Kasuistika I

- 17letý-ztracen v lese o silvestrovské noci
- Stp.:bezdeší, mydriasa, $t < 20^{\circ}\text{C}$
- ⇒ KPR, ETI, i.v. (v.iug.externa), transport k ECC
- K^{+} 7,55 mmol/l, pH 6,88, 17°C tj, 1,4‰ alk.
- 2 h kont. KPR, ECMO, při 25°C defibrilován
- Za 4 h 36°C a stabilní oběh

Akcidentální hypotermie (S.Hungerer et al.)

Kasuistika I

- Komplikace: rhabdomyolysa, ledvinné selhání
- 26.den extubace
- PNP, rehabilitace, v kontaktu
- 55.den NPB – laparotomie – nekrosa střev.
EXITUS.

Dg. Non oklusivní mezenterická ischemie

Akcidentální hypotermie (S.Hungerer et al.)

Kasuistika II

- 25letý - ztracen v zasněženém svahu.
- Nalezen na úpatí zahrabaný v hromadě sněhu
- GCS 3, spont.d., SF 28/min., °t 20,4°C
- Nem:ETI+UPV; K+ 6,22 mmol, pH 7,1, °t 23°C.
- Zevní ohřev (forced-air) + i.v.=> za 11h 36,4°C
- Fr. C2, SAK, omrzliny IV., crush sy, ledv.selh..
Tracheobronchitis, sepse
- 15 d.- extubace, 86. den domů. Bez následků.

Akcidentální hypotermie (S.Hungerer et al.)

Literaturübersicht der Fallberichte tiefer, akzidenteller Hypothermie unter 20 °C^a

Alter	Körpertemperatur (°C)	Unfall	Initiale Asphyxie?	HLW (min)	Wiedererwärmung	Komplikationen
29 Jahre weibl.	13,7	Eiswasser	Nein	120	ECC	ARDS, Nieren- und Gerinnungsversagen, atrophe Gastritis, ischämische Kolitis
42 Jahre männl.	19	Lawine	Nein	160	ECC	ARDS, Nierenversagen
Nicht bekannt	17,5	Spaltensturz	(Nein)	156	ECC	ARDS
Nicht bekannt	19,0		(Nein)	240	ECC	
Nicht bekannt	20,0		(Nein)	280	ECC	
6 Jahre männl.	16,4	Ertrinken	Ja	95	ECC	Rhabdomyolyse, Polyneuropathie
2 Jahre männl.	19,0	Ertrinken	Ja	180	ECC	ARDS Ileumperforation
58 Jahre weibl.	19,8	Erfrieren	Nein	Nicht bekannt	ECC	Pankreatitis, ARDS, Peritonitis
2 Jahre männl.	20,0	Erfrieren (Gefrierschrank)	(Nein)	59	Extern	Aphasie, (Subduralhämatom)
Neugeborenes	16,2	Erfrieren (Gefrierschrank und Mülltüte)	(Nein)	49	Extern	Gerinnungsversagen, Lungenhämorrhagie
2 Jahre weibl.	14,2	Erfrieren	Nein	125	ECC	Beinamputation
17 Jahre weibl.	18,0	Erfrieren	Nein	225	Hämofiltration, Magen- und Blasenlavage	Lungenödem, Perikarderguss

Akcidentální hypotermie (S.Hungerer et al.)

Ohřev

- 1000 ml 40°C infuse => $\uparrow 0,3^{\circ}\text{C}$
- Zevní ohřev (Forced Air Blanket) – efektivní u dětí s malým tělesným povrchem
- ECC - postup volby u dospělých s asystolií

Komplikace

- Obnova spontánního oběhu $\neq$ záchrana
- Pacient po HT >III – komplexní intenzivní péče

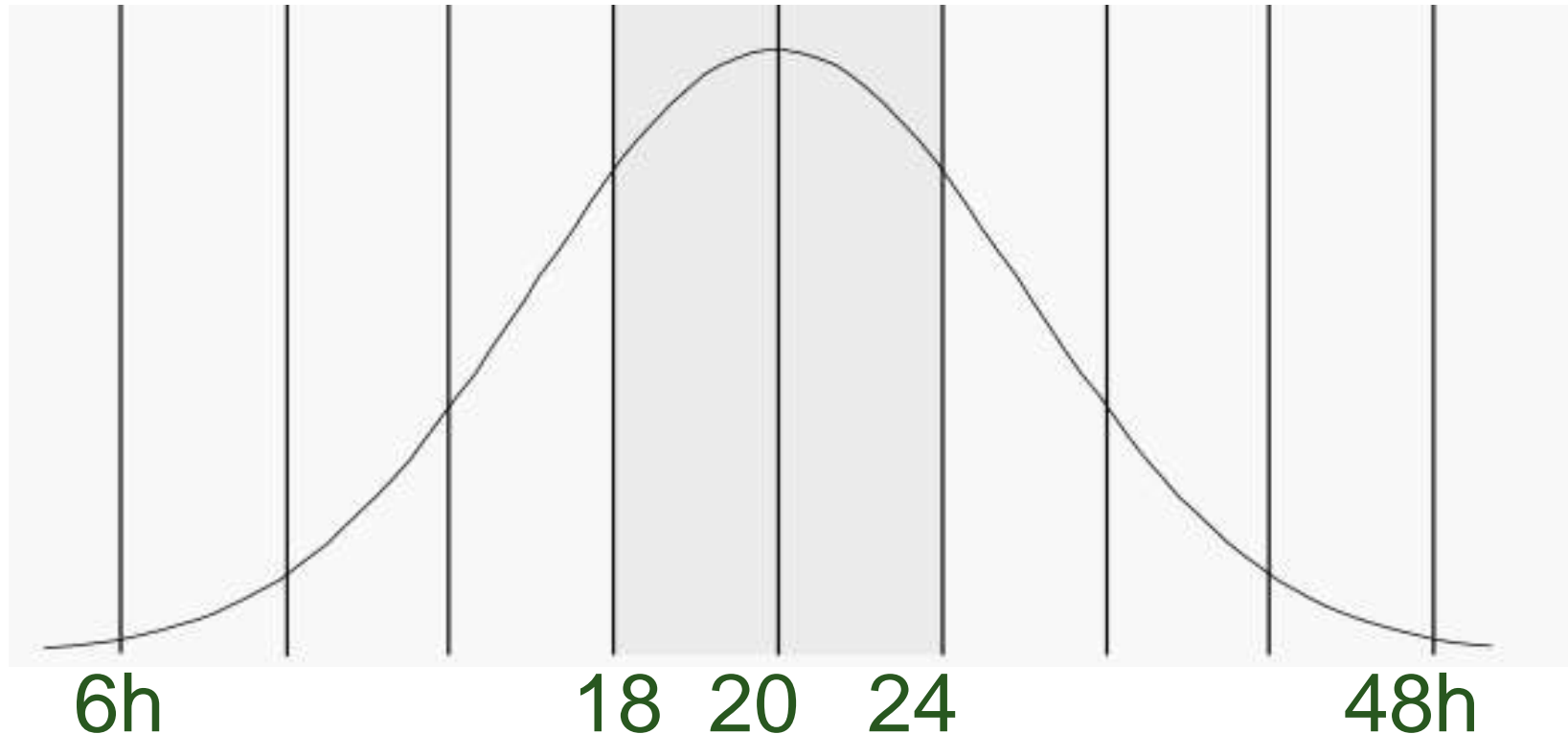
HACE – Peter Hackett

- Professor, University of Washington
- Director, Center for Altitude Medicine, Telluride
- Director, Altitude Research Center, University of Colorado Health Sciences Center
- Medical Director, Telluride Fire District EMS
- > 100 publikovaných vědeckých článků

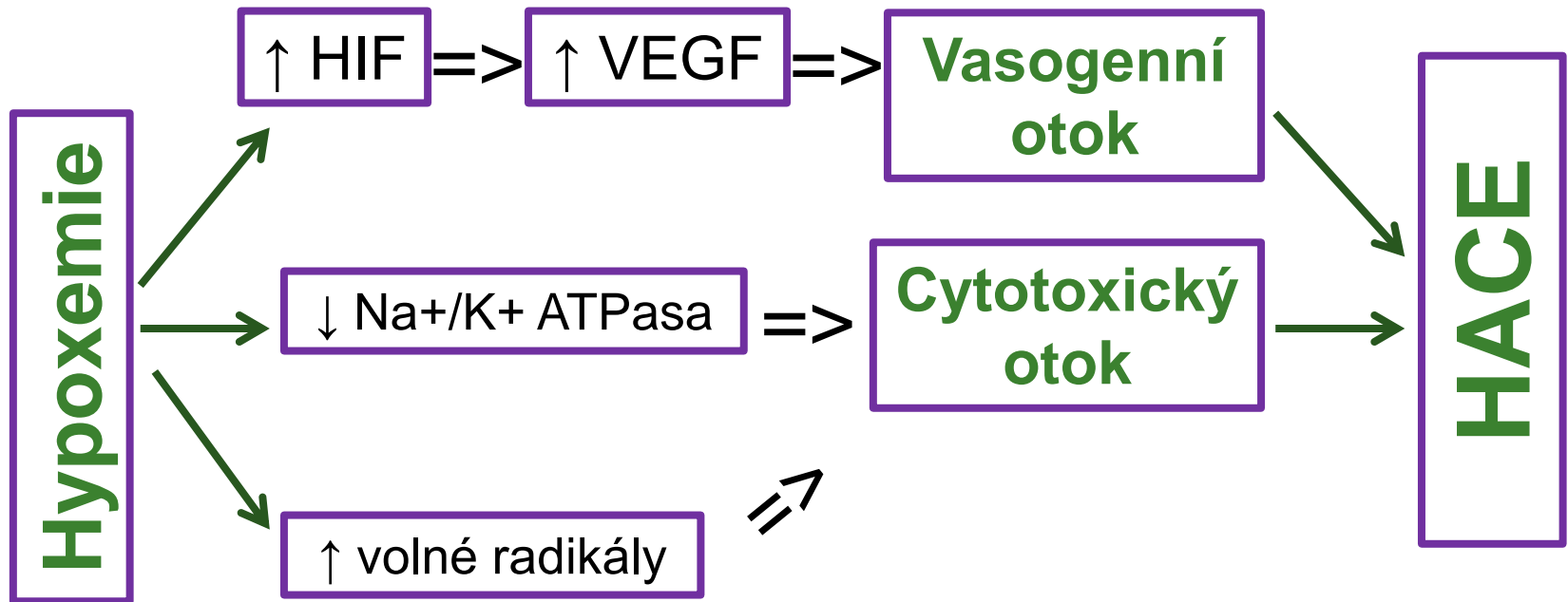
AMS – Peter Hackett

Master Montagna, Varese, 9/2013

AMS – 4500 m 90%, 2000 m 10%

HACE – Peter Hackett

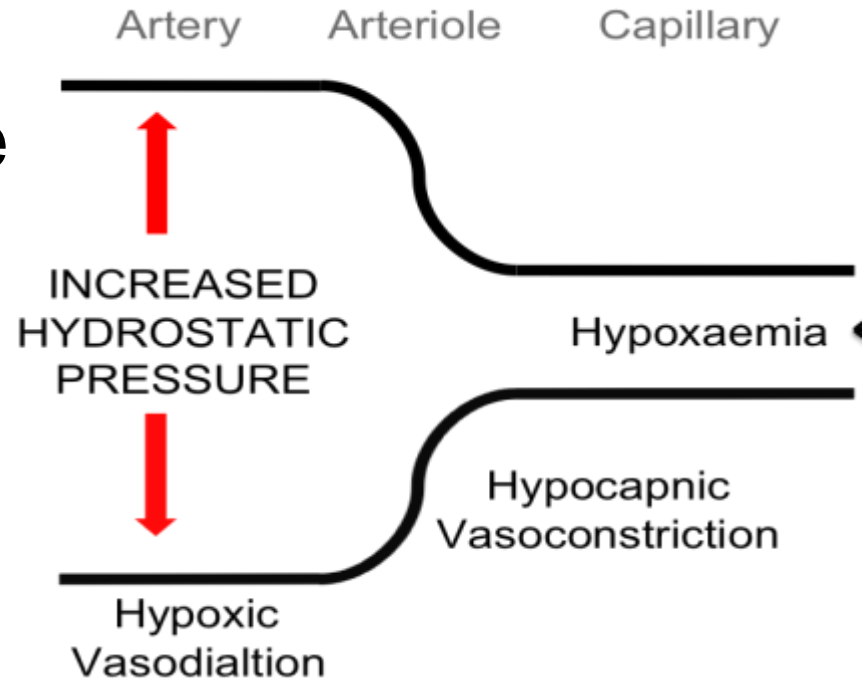
HIF – hypoxia induced factor, VEGF – vascular endothelial growth factor

HACE – Peter Hackett

Princip:

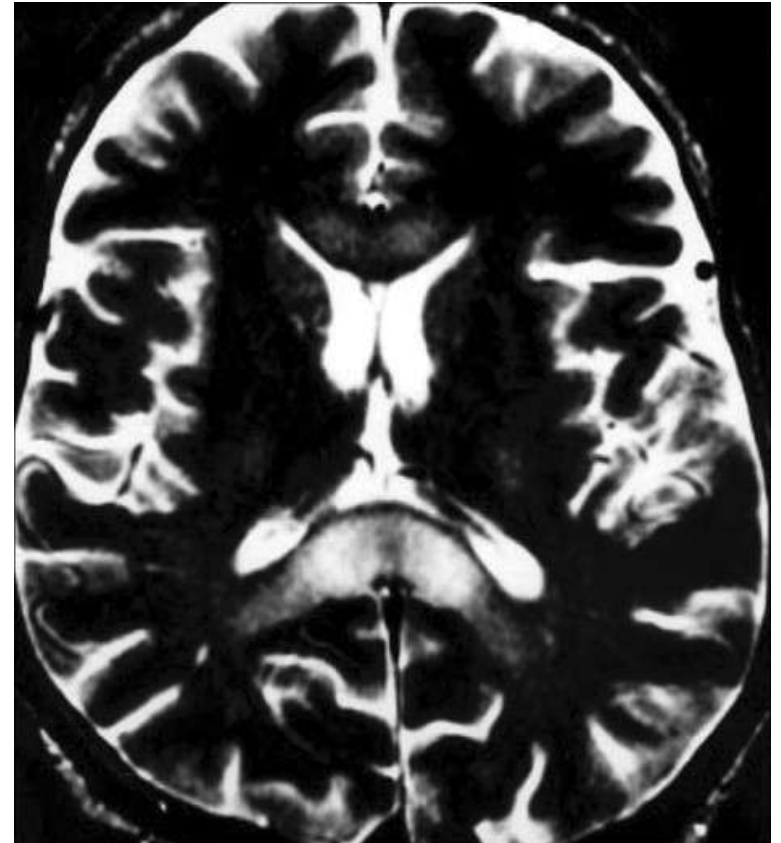
- Porucha autoregulace
- Cytotoxický edém (zánětlivá odpověď)
- 61% ataxie
- 48% porucha močových cest: retence/inkontinence
- 2% křeče

HACE – Peter Hackett

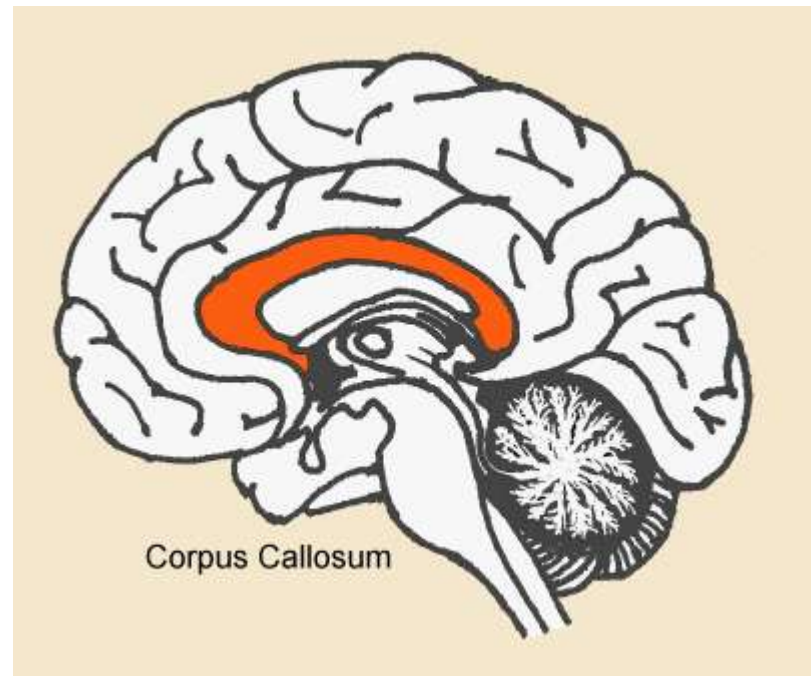
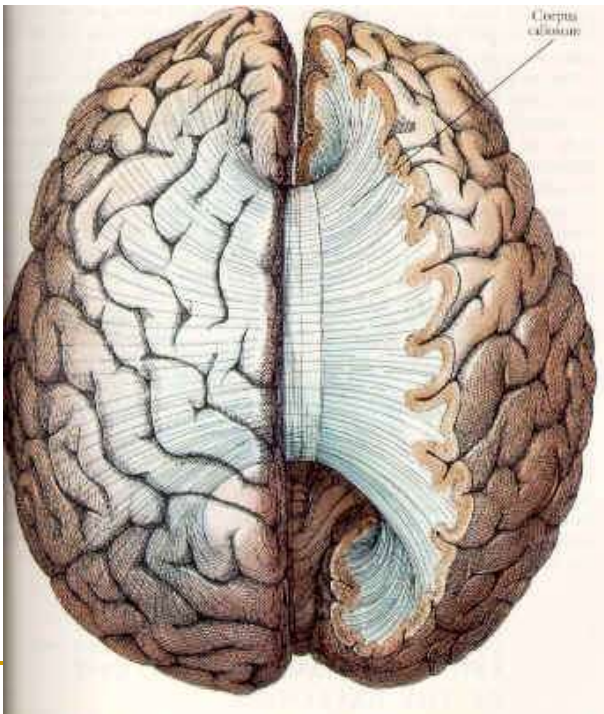
HACE

- Neurologické projevy:
  - mozeček, mozk. kůra
- Zobrazené změny:
  - krvácení v Corpus Callosum

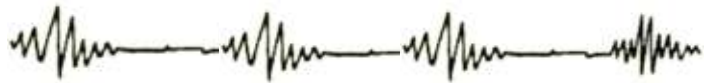
HACE – Peter Hackett

- HACE (vasodilatace, zvýš. i.c. tlak) – strukturální změny ve zúženém prostoru C. callosum.

HACE – Peter Hackett

Cheyne-Stokesovo
dýchání

DF

Acetazolamid

DF

SpO₂

SpO₂

HACE – Peter Hackett

DifDg bezvědomí ve výškách:

- Otrava CO (vaření ve stanu)
  - Diabetická ketoacidosa
  - M.Addison (abusus dexametasonu)
  - Migréna/CMP/Epilepsie
-

AMS - doporučení – Peter Hackett

- **AKLIMATIZACE** (nebrat léky preventivně)
- Acetazolamid 125 mg – 1 den před výstupem + 2-3 dny

Popř.:

- Dexametason 4mg/d od 1.dne-max.5 dní

Event.:

- Ibuprofen 600 mg 3xd (sympt.Th)

Th HACE (Peter Hackett)

- SESTUP
- O₂, Gamow bag
- Dexametason 8mg 4/d

Hyperbarická léčba (Peter Hackett)

- Gamow bag – 4-6h (min. 2h)

Umělá AKLIMATIZACE (Peter Hackett)

- Min. 2200-2500 m n.m.
- Ne < 2000 m n.m.
- 7h/d po 7 dní

**„Live High,
Train Low“**
(Benjamin Levine)

HAPE – Marco Maggiorini

- Výskyt > 4200 m (Nepál) – 4%
- C. Margherita (4554 m) – 4% při výstupu 2 dny
- 6% při výstupu 1 den
- ↓↓↓ fyzické výkonnosti
- ↓↓↓ SpO₂
- Dušnost (91%), vlhké chrůpky (67%)
- Tíže na hrudi, kašel
- Chuť krve v ústech

HAPE – Marco Maggiorini

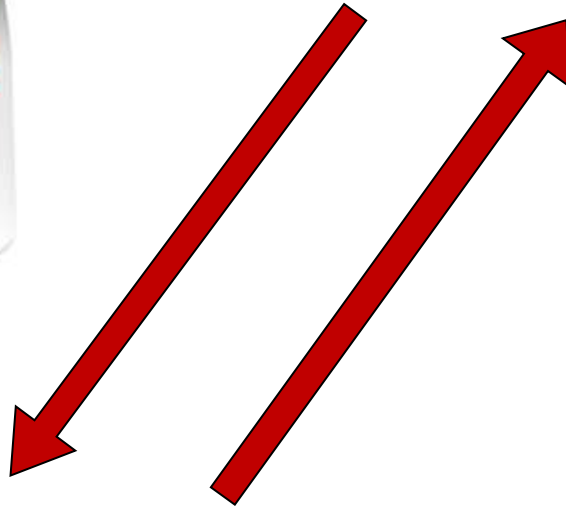
- Dexametason - prevence HAPE, $\uparrow$ pO₂ art
- podáván při výstupu u susp.HAPE (u $\uparrow$ PAP)

Th HAPE:

- **nifedipin SR** (20 mg) 3xd
- nebo **sildenafil** 25 mg 3x d
- + příp. **dexametason** 8 mg 2xd – max. 5 dní

GUIDELINES

$\neq$

PRAXE

Děkuji za pozornost

Lomnický Štít, 26. října 2013